

Ötvös József

Csodalátó pásztorok

Már nem is emlékeztek pontosan a napra, mikor érkezett közéjük. Hideg, kedvetlen este volt, a szokásos tűz melletti beszélgetés idején egyikük észrevette, valaki nézi őket. Csak állt ott szótlánul a pislákoló tűz fényében, s amikor feléje fordultak a kíváncsi szemek, finoman bólintott egyet bánatos fejével. Egyedül érkezett, egyetlen kopott felöltője vállára vetve, csak állt ott csendben, valami fennkölt elszántsággal.

— Északról jössz? — vetették feléje a megszokott kérdést. Az idegen egyetlen csendes fejbólintással válaszolt, majd szemét lassan a tűz irányába mozdítva a faedényekre nézett. Könnyű volt kitalálni, éhes lehet, ha csak úgy este, egyedül érkezik Jeruzsálem felül.

Lassan megszokták ottlétét, akár egy gyakorlott pásztor, úgy gondozta a juhokat, csak soha egyetlen szót ki nem ejtett a száján. A betlehemi pásztorok már rég megszokták, időnként érkeznek ismeretlenek a nem messzi Jeruzsálemből, és nem beszélnek magukról, családjukról. Egy kicsit tisztelték is őket szent menekülésük titokzatosságáért. Amúgy is zord időket élnek: saját szülőföldjükön másodrendű emberekként kell viselkedniük. A nagyváros utcáin római légió katonái menetelnek, az anyák fiatal lányukat féltik tőlük, az apák csak félhomályban mernek átmenni a szomszédhoz, sírva és jajongva szólni letűnt idők szép emlékeiről. Betlehem végtelen határa pedig jó menekülő hely, fél napi járóföldre már a köves, sziklás júdeai pusztaság következik, s ember legyen a talpán, aki ott kóborló menekültet megtalál.

A félhomályban érkezett idegen lassan pásztortárssá alakult, megszokták hangtalan jelenlétét, befogadásuk jeléül nevet is adtak neki: Gedeon. Ilyen lehetett az a bíró is, aki réges-régen, a bírák korában megszabadította elnyomott népüket a midiánitáktól. Milyen szép lenne most is, Istenem! De Gedeon nem szól semmit, csak ül némán a tűz mellett, szemében visszatükröződik a pásztortűz csillogása, s ittléte óta először elmosolyodik. A betlehemi pásztorok ezt az arcot még nem ismerték, eddig csak szomorúság és megtörtség látszott rajta, ma este először, annyi idő óta a titokzatos idegen, az északról érkezett Gedeon arcán mosoly csillant meg. Nem akármilyen este ez.

„Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködték éjszaka a nyájuk mellett. És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. Az angyal pedig ezt mondta nekik:

— *„Ne féljetek,
mert íme, hirdetek nektek nagy örömet,*

---

*amely az egész nép öröme lesz:
Üdvözítő született ma nektek,
aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.*

A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban”. És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták:

*„Dicsőség a magasságban Istennek,
és a földön békeesség,
és az emberekhez jóakarát”.*

*Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz:
„Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr”. Elmentek tehát sietve... (Lk 2,8-16)*

...legjobban Gedeon siet, valami szent őrlület hajtja Dávid városa felé. Hetek óta ott él közöttük szótlánul, csendesén, némán, nyugodtan, s most utolérhetetlenül siet előttük a sötét éjszakában.

Betlehemben éjszakai csend van, csak egy-két vendégfogadóból hallatszik ki halk zaj, s az onnan gyéren kiszűrődő fény elhaló utat keres a szertelenül épült házak között. Egy darabig együtt sietnek a csillagos éj szelíd védelme alatt, de a száguldó Gedeonnal nem lehet tartani a lépést. Távolban már felsejlik a város széle, s a fénytelen házak valami vonzóerővel várják őket. A sarki vendégfogadó ajtaja kitarul, s a kilépő vendég mellett kiszabadult gyertyafényben felismerik Gedeont, amint rohanva tér be egy mellékutcába.

A névtelen mellékutca is megszokottan csendes, ebben az órában pihen itt ember és állat egyaránt. Az égen egy nagy fényes csillag ragyog, s sárgásfehér színével rávilágít a mellékutca sötét házaira. Az egyik egyszerű épületből fény és ének árad szét a csendes házak között. Mire a pásztorok odaérnek, hangos zsoldárének tölti meg Betlehem szélén a csendes utcát:

*„Hozzád menekülök, Uram,
ne szégyenüljek meg soha!
Ments meg engem irgalmasan!
Fordítsd felém füledet,
siess, ments meg engem!
Légy erős kősziklám,
erős váram, segíts rajtam!
Mert te vagy az én sziklaváram”.*(Zsolt 31,1-4)

Az utolsó sorok zengő dallamánál a pásztorok már mind ott állnak a kinyílt ajtóban, nézik, nézik az ifjú anya ölében mosolygó betlehemi Gyermeket, ahogy ránéz az előtte térdeplő éneklőre, s az egyik pásztor meghatottan felkiált:

— Nézzétek, Gedeon nem néma... énekel!

Székely Benczédi Endre

Tájkép holnapig

Ingovány a láthatáron az egész égálja- valami,
kicifrázva vörössel-feketével és bizonytalanok
a fénycafatok. Zsombékszerepet játszanak
vagy tényleg azt hiszik, hogy rajtuk át
juthatok holnapig...

A dombtető csak a mocsár alja. Szilárdnak
látszik, de messze van.

Mozdulatlanságommal csábítom magamra
az éjszakát, hogy ne lássam, hová süllyedek.

Ablaktalanná lesz majd körülöttem, mint
az anyaméh tele ismeretlen hanggal, szív-
zörejjel. Ilyenkor a magamé is ismeretlen,
és ijesztő egyben, mert nem látok
fény-zsombékot sem a vaksötétben, de lüktető
falakra téved az ujjam, ahogy a kiutat
keresem...

Ne mondd, hogy nem mondtam

„Ne mondd, hogy ünnep van, vasárnap.”
Ne mondd, hogy épp terhe vagy az ágynak,
s álmodra sötét fellegek vigyáznak.

Ne mondd, hogy nem mondtam, ha mondom:
vess ágyat magadnak este majd a Holdon.
Ma a tömeg üvölt, s marakszik a múlton.

És ne húzd el a függönyt, ha ablakodra
zászlórúd mered, hiszen tudod: egyszer
már vakok is vertek ki szemet.

2010. december 1.
